

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

Датум: 6.9.2021. године

Анализа
реализације обуке за примјену иновираних наставних програма за 5. разред
за наставнике са подручја Сарајевско-романијске, Горњо-дринске,
Херцеговачке и дијела Бањалучке регије

У складу са задужењима инспектор - проsvјетни савјетник за разредну наставу др Слађана Вилотић, је од 16. до 27. августа 2021. године на непосредан начин реализовала обуку за примјену иновираних наставних програма за 5. разред за наставнике из 41 основне школе са подручја Сарајевско-романијске, Горњо-дринске, Херцеговачке и дијела Бањалучке регије.

Обука је организована и реализована за 6 група на 3 локације у 4 општине (Требиње (2), Источна Илица (1), Источно Ново Сарајево (1) и Бања Лука (2) у складу са специфичностима географског подручја у којима се школе налазе.

Према плану обука је требала да траје 3 сата с тим да је у неким групама трајала дуже што је последица велике заинтересованости учесника за директно учешће у истим (дискусија и питања).

Анализирајући одзив учесника може се закључити да је од укупно **159** наставника разредне наставе, колико их се у том моменту налазило у бази података (на основу ГПРШ за шк. 2020/21. г.), обуци присуствовало њих **117** или **73,58%**.

Највеће присуство наставника (93,33%) је било на локацији у ЈУ ОШ „Петар Петровић Његош“ Источна Илица а најмање (по 59,26%) на локацији у ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Бања Лука. По ријечима присутних наставника, одређени број њих је одсутан јер су добили допис да на обуку пошаљу представника актива, те да једна број њих није дошао јер ради у комбинованом одјељењу па су сматрали да не требају ићи на све појединачне обуке и свајетовања. Такође,

релевантније ће се утврдити проценат присутности наставника на обуци када се сагледа број наставника по школама на основу формираних одјељења за шк. 2021/22. годину у оквиру ГПРШ.

На свим локацијама (школе домаћини) били су обезбијеђени материјално-технички услови у складу са претходним договором што је уједно допринијело ефикасној реализацији обука. Такође, иако школе домаћини нису имале обавезу, већина њих је обезбиједила послужење за учеснике обука.

Програм обуке наставника за примјену иновираних наставних програма за 1. разред

- Представљање програма обуке
- Представљање учесника (Вјежба: Мозгалица)
- Иновирани Наставни план и програм за пети разред основне школе (Природа и друштво, Физичко и здравствено васпитање, Васпитни рад у одјељењској заједници)
- Пауза
- Радионица: Планирање и припремање наставног процеса (примјена савремених дидактичко - методичких модела наставе)
- Осврт, питања учесника и евалуација обуке
- Подјела сертификата

Анализа реализације обуке

У прелиминарном дијелу, након што су поздрављени, учесници су упознати са програмом обуке.

У оквиру вјежбе *Мозгалица* учесници су се представљали и саопштавали асоцијације на кључне појмове васпитно-образовног процеса (наставни план/наставни програм/исходи учења, нпр: Н - нова знања; А - аутентичност; С - стваралаштво, солидарност, Е - емпатија и др.).

Садржај програма обуке који се односи на Иновирани Наставни план и програм за пети разред основне школе (Природа и друштво, Физичко и здравствено васпитање, Васпитни рад у одјељењској заједници) је реализован излагањем и употребом Power point презентације.

Дакле, у првом блоку обуке инспектор - просвјетни савјетник др Слађана Вилотић је учесницима презентовала:

1. законске регулативе на основу којих се проводе реформски процеси у основном васпитању и образовању а који су усмјерени на иновирање НПП-а за основну школу;
2. на шта се односе реформски процеси у основном васпитању и образовању а који су усмјерени на разредну наставу (нпр. да је фокус усмјерен на иновирање наставних програма који се заснивају на исходима учења, те да процес достизања истих подразумијева примјену савремених модела наставе који се темеље на подстицању: искуственог, интерактивног и истраживачког учења; развоја кључних компетнција и животних вјештина (критичко мишљење, комуникацијске вјештине, управљање емоцијама, друштвену одговорност, изградњу односа); функционалног знања; организације и реализације интегрисане наставе и тематског приступа;

индивидуализиране наставе; дан као организациону јединицу; факултативну наставу, петнаестоминутно вјежбање и др.);

1. разлике између претходних и иновираних наставних програма (Природа и друштво, Физичко и здравствено васпитање, Васпитни рад у одјељењској заједници);
 - однос циљева и исхода учења;
 - могуће начине планирања и припремања процеса учења и поучавања у настави природе и друштва (дате су смјернице наставницима за организацију и реализацију различитих савремених дидактичко - методичких модела наставе (нпр. интерактивне наставе различитих нивоа сложености, интерактивне проблемске наставе и др.), као и за примјену формативног праћења и оцјењивања ученика);
 - смјернице за реализацију педагошких радионица у оквиру васпитног рада у одјељењској заједници и
 - смјернице за организацију и реализацију физичког и здравственог васпитања.

Након петнаестоминутне паузе учесници су подијељени у групе како би се реализовала радионица: *Планирање и припремање наставног процеса (примјена савремених дидактичко - методичких модела наставе)*. Групе су имале различите задатке који су се односили на то да се прво упознају са иновираним наставним програмом за 5. разред (Природа и друштво, Физичко и здравствено васпитање и Васпитни рад у одјељењској заједници), те да на основу истих израде: глобални план за природу и друштво и скице писане припреме за наставне часове природе и друштва, физичког и здравственог васпитања и васпитног рада у одјељењској заједници.

Након завршетка рада свака појединачна група је презентовала свој рад. Затим је реализована заједничка анализа рада сваке појединачне групе уз дискусију и извођење закључака.

Остала питања

Након што су дати одговори на питања наставника у виду препорука за унапређење васпитно - образовног рада (нпр. рад у комбинованим одјељењима, организација и реализација наставе физичког и здравственог васпитања у неадекватним школским условима, недостатак одговарајућег уџбеника за природу и друштво и др.), исти су упознати да ће се начин сарадње и стручне подршке од стране савјетника и даље одвијати: непосредним увидом у њихов рад, афирмацијом примјера добре праксе, као и консултацијама (по било којој указаној потреби) путем E-maila, телефоном и непосредно у просторијама РПЗ-а, а све у циљу унапређења наставног процеса и давању стручне подршке за реализацију истог.

Пошто су дискусије по свим тачкама дневног реда веома успјешно завршене учесници су, на нивоу групе, извршили евалуацију обуке попуњавајући евалуациону листу.

На крају су учесницима подијељени сертификати.

Закључак

У неким групама обука је реализована знатно дуже од предвиђеног што је условљено великом заинтересованошћу и мотивисаношћу наставника за директно учешће у истим.

Одзив учесника на обуци је био добар. Од укупно **159** наставника разредне наставе, колико их се у том моменту налазило у бази података (на основу ГПРШ за шк. 2020/21. г.), обуци је присуствовало њих **117** или **73,58%**. Одређени број њих је био одсутан јер су добили допис да на обуку пошаљу представника актива. Једна број њих није дошао јер ради у комбинованом одјељењу па су сматрали да не требају ићи на све појединачне обуке и свајетовања. Такође, релевантније ће се утврдити проценат присутности наставника на обуци када се сагледа број наставника по школама на основу формираних одјељења за шк. 2021/22. годину у оквиру ГПРШ.

Наставници разредне наставе су изразили задовољство начином организације и реализације обуке, те да су им дате информације од изузетне важности за свакодневну праксу. Добијени подаци са евалуације представљени су у Табели 1. *Групна евалуација обуке.*

Табела 1. Групна евалуација обуке (28 група)

На скали од А (одлично) до Г (лоше) оцијените сљедеће елементе обуке:		
Елементи обуке	А-одлично Б-добро В-задовољавајуће Г-лоше	Образложење оцјене
Садржај стручне теме „Иновирани наставни план и програм за основну школу“ - актуелност.	А - 17 Б - 10 Г - 1	„ 1. Савјетница се трудила да на занимљив начин представи садржаје стручне теме. 2. Јасно прецизирани сви стручни садржаји. 3. Стручна тема успјешно презентована. 4. Тема је актуелна, добро је осмишљена и корисна за даљи рад. 5. Тема реализована јасно и разумљиво. 6. Садржај стручне теме је актуелан због увођења „Иновираног наставног програма“ у новој школској години. 7. Оцјена Б је због тога што се са тим упознајемо пред почетак шк. године. 8. НПП - и даље не знамо који НПП ће бити у употреби школске 2021/22. године.“
Начин реализације стручне теме.	А - 24 Б - 3 Г - 1	
Примјењивост садржаја у пракси.	А - 12 Б - 15 Г - 1	„ 1. Неке ствари је теже примијенити у пракси. 2. Садржаји су примјењиви у пракси. 3. Урађени примјери годишњег плана за Пид. 4. Садржаји су примјењиви у пракси али се морају прилагодити различитим условима у настави. 5. Предавање је било на нивоу факултетског

		(теоријског) предавања.“
Комуникација инспектора-просвјетног савјетника и учесника обуке.	А - 26 Б - 1 Г - 1	„1. Комуникација на одличном нивоу. 2. Комуникација је била на завидном нивоу. 3. Одлична. 4. Комуникација је била одлична с циљем заједничке сарадње и учења. 5. Сматрамо да је било доста не разумијевања и „пребацивања лоптице“ другима.“
Трајање обуке (вријеме и дужина трајања).	А - 20 Б - 6 Г - 1	„1. Обука је трајала у предвиђеном времену уз добру организацију. 2. Вријеме обуке је било на оптималном нивоу.
Организација, општи утисак и оцјена обуке.	А - 25 Б - 2 Г - 1	3. Организација и општи утисак обуке је на високом нивоу. 4. Дужина трајања семинара је задовољавајућа, организација и општи утисак одлични. 5. Много времена је потрошено на непотребна читања написаног у презентацији. Потпуно промашено, незанимљиво, није било корисно.“
<p>Оцјена ваше улоге током обуке. Упишите број наставника за одређену тврдњу:</p> <p>а) активан/на- 28</p> <p>б) заинтересован/на за активно учешће, без могућности учествовања</p> <p>в) нисам заинтересован/на- 1</p>		
Процијените колико је ова обука утицала на вашу спремност/жељу да убудуће учествујете на оваквим обукама. Упишите број наставника који изражава своје мишљење као:	<p>3 - много је утицало - 24</p> <p>2 - нисам сигуран/на - 3</p> <p>1 - нимало - 1</p>	„1. Ова обука је мотивисала све нас за сва будућа стручна усавршавања. 2. Из свега горе наведеног јасно је да нисмо заинтересовани да убудуће присуствујемо на оваквим обукама.“
<p>Да ли је и шта остало недовољно јасно? Приједлог садржаја/тема за наредне обуке/савјетовања.</p> <p>„1. Све је јасно. (2) 2. Све је јасно и одлично презентовано! (3) Приједлог:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Оцјењивање. ○ Вољели би видјети различите часове у различитим врстама наставе (по предметима, нпр. одјељењска заједница, ликовно, ...). ○ Рад у комбинованом одјељењу.“ 		

На основу претходно изложене анализе може се закључити да је обука протекла без икаквих проблема и на обострано задовољство наставника разредне наставе и савјетника.

Инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу
др Слађана Вилотић